

Päätös kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 2026

Kunnanhallitus 19.01.2026

357/02.05.00/2025

Valtiovarainministeriö sekä Opetus- ja kulttuuriministeriö ovat vahvistaneet vuoden 2026 valtionosuudet. Päätökset toimitetaan kunnanhallitukselle tiedoksi muutoksenhakua varten.

Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa kohtuullisella veroasteella. Tämä toteutetaan tasaamalla palvelujen järjestämisen kustannuseroja sekä kuntien välisiä tulopohjaeroja. Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (618/2021) ja Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö. Valtionosuusrahoitus on yleiskatteellinen tuloerä, jota ei ole korvamerkitty tiettyjen palvelujen järjestämiseen vaan rahoituksen saaja päättää itse tarkoituksenmukaisesta käytöstä. Lisäksi valtionosuuksien yhteydessä kunnille maksetaan verotulomenetysten korvaus ja kotikuntakorvaukset.

Peruspalvelujen valtionosuuden perusteena olevat laskennalliset kustannukset perustuvat ikäryhmittäisiin kustannuksiin ja muihin laskennallisten kustannusten määräystekijöihin joita ovat työttömyyskerroin, vieraskielisyyskerroin, kaksikielisyys, saaristoisuus, asukastiheyskerroin ja koulutustaustakerroin. Lisäksi kriteereistä osa muodostuu lisäosaisista kuten syrjäisyyden ja työpaikkaomavaraisuuden sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja asukasmäärän kasvun lisäosista. Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus on osa kunnan peruspalvelujen valtionosuutta.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoiman opetus- ja kulttuuritoimintaa varten kunnille käyttökustannuksiin myönnettävän valtionosuuden merkittävin osuus on yksikkörahoitus lukiokoulutukseen, ammatilliseen koulutukseen ja ammattikorkeakouluille. Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää perusopetukseen oppilaskohtaista lisärahoitusta ja rahoituksen muuhun opetus- ja kulttuuritoimintaan. Vihdin kunnan peruspalvelujen valtionosuus (sisältää verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasauksen) vuodelle 2026 on 17 795 367 euroa (TA2026 17 916 341 euroa), josta verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus on 1 573 808 euroa (TA2026 1 573 808 euroa). Vihdin verotulomenetysten korvaus vuodelle 2026 on 2 059 450 euroa (TA2026 2 146 504 euroa).

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa sekä vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa tarkoitettu rahoitus on -2 571 720 euroa (TA2026 -2 423 945 euroa).

Näin ollen vuoden 2026 vahvistetut valtionosuudet sekä verotulomenetysten korvaukset ovat yhteensä 17 283 097 euroa (TA2026 17 638 900 euroa).

Kotikuntakorvaustulot ja kotikuntakorvausmenot eivät ole valtionosuuksia, mutta ne suoritetaan kunnalle valtionosuuksien yhteydessä. Vuodelle 2026 kotikuntakorvaustulot ovat 1 079 661 euroa (TA2026 1 238 150 euroa) ja kotikuntakorvausmenot ovat -1 129 059 euroa (TA2026 -1 297 358), kotikuntakorvausten netto vuodelle 2026 on yhteensä -49 398 euroa (TA 2026 59 208 euroa). Huomioitavana on, ettei oheisessa päätöksessä valtionosuuksien yhteydessä maksettavat kotikuntakorvaukset sisällä muiden kuntien kesken laskutettavia osuuksia, jotka sisältyvät taas budjetoituun arvioon.

Valtiovarainministeriön sekä Opetus- ja kulttuuriministeriön edellä mainitut päätökset ja niiden laskentaperusteet ovat käytettävissä olevien tietojen perusteella oikeat.

Päätöksistä on oikeus tehdä oikaisuvaatimus kolmen kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Toimivalta	Kuntalaki § 39 kohta 1 ja Vihdin kunnan hallintosääntö § 23
Valmistelija	Jere Laine etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 044 467 5554
Esittelijä	Kunnanjohtaja Erkki Eerola
Ehdotus	Vihdin kunnanhallitus tyytyy Valtiovarainministeriön vuoden 2026 valtionosuuspäätöksiin ja antaa talousjohtajalle oikeuden tehdä tarvittaessa oikaisuvaatimuksen myönnettyistä valtionosuuksista
Päätös	
Tiedoksi	talouspalvelut